

Declaració Interreligiosa sobre Cooperació entre Ciència i Religió per a la Cura del Medi Ambient - Declaració de Torreciudad

Aquesta declaració és el resultat del Seminari Internacional sobre Cooperació entre Ciència i Religió per a la Cura del Medi Ambient (<http://issrec.org/>), basat en l'Encíclica *Laudato si'* del Papa Francesc. Van participar al seminari un grup de científics ambientals, teòlegs i líders religiosos procedents de les principals tradicions espirituals del planeta. La declaració està oberta a adhesions de tothom que reconegui la magnitud dels problemes ambientals i la necessitat de promoure una major cooperació entre les ciències i les principals tradicions religioses i espirituals de la humanitat per contribuir a resoldre'ls.

1. La major part de la població mundial creu en la importància de les tradicions espirituals i religioses en la seva vida diària. Aquestes tradicions constitueixen una important font d'inspiració i una base per als valors morals, com també una cosmovisió sobre qui som en relació amb la Divinitat, la Terra, i el nostre proïsme. Tal com indica la *Laudato si'*: "això hauria d'esperonar les religions a dialogar entre elles en bé de la protecció de la natura, de la defensa dels pobres, i per establir xarxes de respecte i fraternitat" (§ 201). De manera semblant, altres líders religiosos han assenyalat la importància de la cooperació entre les principals religions i tradicions espirituals per abordar els problemes ambientals. A més, al llarg dels darrers anys s'han signat declaracions interreligioses que palesen que la degradació de la natura no és només un problema econòmic o tècnic, sinó també moral i espiritual. Escau remarcar la Declaració Conjunta del Papa Joan Pau II i el Patriarca Bartomeu I de 2002; el Manifest Interreligiós d'Uppsala sobre Canvi Climàtic de 2008, i les Declaracions Islàmica i Budista sobre Canvi Climàtic de 2015. Tanmateix, encara calen accions més fermes per canviar els actuals models econòmics i socials vers uns altres que siguin més favorables per al medi ambient.

2. La ciència juga un paper cabdal en la comprensió dels problemes ambientals, en el seguiment de les tendències i en la predicció d'escenaris futurs. La degradació del medi ambient és global, tant en termes de superfície com d'àmbits afectats. El canvi climàtic, l'acidificació dels oceans, la contaminació de l'aigua i de l'aire, la pèrdua de biodiversitat i d'hàbitats, i molts altres problemes han de ser abordats des de la integració de diferents disciplines, que abastin les ciències naturals, les ciències socials i les humanitats. Cal una cooperació més estreta entre totes aquestes disciplines, que són clau per assolir una visió més completa dels reptes ambientals als quals ens enfrontem, i també de les complexes interrelacions que mantenen. Tal com indica l'encíclica del Papa Francesc, "l'especialització tendeix a convertir-se en aïllament i en absolutització del propi saber. Això impedeix d'enfrontar adequadament els problemes del medi ambient" (*Laudato si'*, §201).

3. La ciència tota sola no pot resoldre l'actual crisi ecològica. Cal una major cooperació de tots els actors que tenen efectes sobre les decisions i les actituds socials i ambientals, començant pels grups polítics, les empreses i les organitzacions no governamentals. **Les tradicions religioses i espirituals són la font més antiga de valors morals, saviesa i inspiració,** i ens proposen models per viure amb justícia, pau i harmonia. Els valors espirituals i culturals ens fan capaços d'evitar el consumisme, un dels principals responsables de la degradació ambiental; ens animen a conrear les virtuts i a mostrar compassió cap els altres éssers humans, els animals i les plantes, i també agrair pregonament l'aire, la terra i els

oceans on habitem, és dir, la nostra Germana i Mare Terra. Per aquestes raons, cal una cooperació més estreta entre científics i líders religiosos per promoure una major consciència i acció ambientals.

4. Les comunitats religioses i espirituals tenen un paper destacat en l'educació, particularment pel que fa als joves. Per això, és essencial que els líders de totes les confessions i a tots els nivells compreguin els problemes ambientals als quals hem de fer front i promoguin una "conversió ecològica" dels nostres estils de vida ambientalment insostenibles. Els canvis radicals que calen no només impliquen atorgar més atenció als temes ambientals o reduir superficialment els nostres patrons de consum, sinó que demanen promoure "... una mirada diferent, un pensament, una política, un programa educatiu, un estil de vida i una espiritualitat que conformin una resistència davant l'avanç del paradigma tecnocràtic" (*Laudato si'*, §111). Escoles, parròquies, temples, mesquites, madrasses, sinagogues, monestirs i altres institucions religioses, haurien d'estar més activament implicades a esdevenir custodis responsables de la Terra, en lloc de ser els seus destructors.

5. La severitat dels problemes ambientals i les seves tendències posen en greu risc l'habitabilitat del nostre planeta. **Les evidències científiques mostren l'escala i la gravetat dels impactes causats per la intervenció humana en molts processos naturals.** Som responsables del canvi climàtic recent, degut a l'ús intensiu de combustibles fòssils, amb impactes ambientals i socials potencialment catastròfics. Causem extincions massives d'espècies, la majoria d'elles desconegudes i perdudes per sempre, tant per a nosaltres com per als nostres descendents. Contaminem l'aire i l'aigua, pertorbant els ecosistemes, talant els boscos, destruint sòls fèrtils i malgastant recursos. La població més vulnerable -en particular els pobres, marginats i exclosos- ja en pateix greument els efectes. Tot sovint, els problemes ambientals i socials tenen les mateixes arrels i, per aquest motiu, s'han d'abordar conjuntament: "Les línies per a la solució requereixen una aproximació integral per combatre la pobresa, per tornar la dignitat als exclosos i simultàniament per protegir la natura" (*Laudato si'*, §139). Depenem dels sistemes naturals per conservar aquest planeta com la nostra llar per a les generacions presents i futures. No obstant això, tal com indica el Papa "... no només cal pensar en les diferents espècies només com eventuals « recursos » explotables, oblidant que tenen un valor en si mateixes. Cada any desapareixen milers d'espècies vegetals i animals que ja no podrem conèixer, que els nostres fills ja no podran veure, perdudes per sempre (*Laudato si'*, §33).

6. Hem de revertir urgentment les tendències de degradació ambiental més amenaçadores. Hem de promoure un nou model de progrés que integri l'ecologia humana i natural, que fomenti energies netes i economies sostenibles. Hem de trobar formes de vida creatives que es concentrin en els valors essencials en lloc de dirigir-nos cap a un consumisme absurd (*menys és més*); cal un pensament realista i esperançador que faci les nostres vides més felices, i que alhora encoratgi la cura per als éssers humans, els altres éssers vius i els seus hàbitats. **Cal que la ciència i la religió treballin juntes perquè aquest canvi tan necessari esdevingui realitat.**

Santuari de Torreciudad (Espanya) 21 de juny de 2016